

CZEŚĆ OPISOWA DO SPRAWOZDANIA ZA 2010 R

Stan należności na dzień 31-12-2010 r wyniosły **3 130 373,28**

konto 200 Rozrachunki z kontrahentami	8 391,75
konto 221 Urząd Skarbowy	3 081 607,00
konto 223 Urząd skarbowy	22 667,21
konto 231 rozrachunki z pracownikami wynagrodzenia	252,97
konto 234 rozliczenia z pracownikami	1 063,95
konto 220 rozliczenie środków unijnych	11 244,18
konto 249 pozostałe rozrachunki	5 146,22

Stan zobowiązań na dzień 31-12-2010 r wyniósł : **1 079 296,96**

konto 200 Rozrachunki z kontrahentami	191 534,28
konto 203 Rozrachunki z kontrahentami	12 932,00
konto 222 Urząd Skarbowy	354,00
konto 226 Urząd Skarbowy	30 184,00
konto 227 ZUS	142 926,80
konto 234 rozrachunki z pracownikami	36,23
konto 249 pozostałe	101 329,65
kredyt	600 000,00

Zobowiązania Muzeum na 31.12.2010 są niewymagalne

Przychody ogółem **9 135 513,67**

Przychody ze sprzedaży **7 772 267,23**

Bilety	575 926,32
Przewodnik	12 026,42
Lekcje	65 683,49
Dotacja organizatora	7 118 631,00

Pozostałe przychody operacyjne **1 315 989,63**

Czynsz	89 885,87
Telefony	1 085,08
Nocleg	1 226,27
Energia	69 966,42
Darowizny	113 760,00
Filmowanie	4 389,10
Interwencja	44 152,06
Towary	229 189,27
Pozostałe	54 823,73
Dotacje celowe	707 511,83

Przychody finansowe **47 256,81**

Koszty na dzień 31-12-2010 r. wynosiły :

1. Koszty ogółem	9 187 596,55
2. Koszty działalności operacyjnej	9 160 334,24
w tym	
2.1 Amortyzacja	558 845,82
2.2 Zużycie materiałów i energii	1 080 331,13
2.3 Usługi obce	1 039 100,97
2.4 Podatki i opłaty	9 836,47
2.5 Wynagrodzenia	5 191 436,75
Fundusz płac	4 843 269,34
Honoraria i zlecenia	348 167,41
2.6 Ubezpieczenia społeczne i inne świadc	1 053 449,86
2.7 Pozostałe koszty rodzajowe	91 463,86
2.8 Wartość sprzedanych towarów i usług	135 869,38
3. Koszty finansowe	27 262,31

Wynik finansowy

Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie zamknęło rok 2010 wynikiem finansowym -52.082,88 Na ujemny wynik finansowy wpłynęły nie planowane koszty w wysokości 29 989,55 związane z zaoraniem i obsianiem nowo otrzymanego gruntu na Polach Grunwaldzkich o powierzchni 28,74 ha. Jednocześnie mimo dwa razy ogłaszanego przetargu na dzierżawę parkingu i pola namiotowego w Grunwaldzie nie znalazł się chętny. To spowodowało uzyskanie niższych od planowanych dochodów o kwotę 22 093,33 .

Realizacja zadań inwestycyjnych i statutowych , wyjątkowe osiągnięcia i napotkane trudności w realizacji zadań w 2010 roku

W 2010 roku działalność Muzeum Warmii i Mazur koncentrowała się na realizacji:

- zadań inwestycyjnych na Polach Grunwaldzkich oraz działań merytorycznych związanych z obchodami 600-lecia bitwy pod Grunwaldem
- szerokiego programu działań związanych z ochroną i pozyskiwaniem muzealiów, upowszechnianiem wiedzy o nich oraz o przeszłości i kulturze Warmii i Mazur
- prac konserwatorskich na dziedzińcu i w krużgankach lidzbarskiego zamku
- prac remontowo-konserwatorskich na olsztyńskim zamku
- przedsięwzięć związanych z przechowywaniem i wystawianiem w zamku w Olsztynie szczątków Mikołaja Kopernika oraz na:
- opracowaniu i przyjęciu „Planu rozwoju Muzeum Warmii i Mazur w latach 2010 – 2015”
- pozyskiwaniu dodatkowych środków na realizację zadań statutowych Muzeum

Absolutnym priorytetem w działaniach Muzeum w 2010 r było terminowe zakończenie i rozliczenie programu inwestycyjnego pn. „, Grunwald – zespół działań inwestycyjnych, remontowo-konserwatorskich i muzealnych”. Prace finansowane były w ramach „RPO Warmia i Mazury”. Roboty ruszyły w marcu 2009 i mimo bardzo niekorzystnych warunków atmosferycznych oraz konieczności dokonywania zmian w dokumentacji projektowej, wszystkie zaplanowane roboty budowlane i wykończeniowe wykonane zostały w terminie, tj. do końca maja 2010 r (15 miesięcy). Do końca czerwca uzyskano wszystkie niezbędne pozwolenia na użytkowanie obiektu. Wymagało to od wszystkich stron procesu inwestycyjnego ogromnego zaangażowania. Inwestycja na Polach Grunwaldu była największą w dziejach Muzeum Warmii i Mazur samodzielnie przeprowadzoną inwestycją. Brzemień odpowiedzialności za terminowe i solidne wykonanie robót spoczywało bezpośrednio na dyrektorzemu Muzeum.

W ramach zadania inwestycyjnego wykonano:

pawilon recepcyjny o powierzchni użytkowej 342,23 m²,

- pawilon i zaplecze socjalne pola namiotowego o powierzchni użytkowej 394,88 m²,
- stałe miejsce widowiskowe na 950 miejsc z utwardzoną sceną, obejściami i oskarpowaniem,
- pole namiotowe,
- rozbudowano i zmodernizowano zespół pomnikowy,
- poddano konserwacji kaplicę pobitewną,
- wykonano zewnętrzne sieci elektryczne,
- wykonano linie oświetlenia składające się z 23 sztuk latarni i 1 masztu,
- wykonano stację transformatorową wewnętrzną,
- wykonano instalację teletechniczną,
- wykonano kanalizację sanitarną, deszczową i wodociągową
- wykonano aleję główną prowadzącą z parkingu do wzgórza pomnikowego, aleje prowadzące z pawilonu recepcyjnego do alei głównej
- wykonane zostały ścieżki edukacyjne o nawierzchni żwirowej
- dostarczony i zainstalowany został sprzęt elektroniczny i nagłośnieniowy oraz meble

W ramach obchodów 600 rocznicy bitwy zrealizowano szeroki program wystawienniczy, naukowy, edukacyjny i wydawniczy. O oto szczegóły:

I. Wystawy

- „Monety w okresie bitwy pod Grunwaldem” , ze zbiorów własnych oraz muzeów polskich, Muzeum Historycznego w Trokach i kolekcjonerów z Litwy. (prezentacja w Olsztynie na zamku a następnie w zamku w Trokach na Litwie)
- „Grunwald w sztuce. Co po Matejce?”. Przygotowana w oparciu o szeroko prowadzone kwerendy w muzeach polskich, galeriach sztuki i Muzeum Historycznym w Trokach.
- „Potęga i upadek. Zamki państwa krzyżackiego w fotografii Mirosława Garnca.”
- „Bitwa pod Grunwaldem. Ikonografia i ideologia pomiędzy 500 a 600 - letnią rocznicą (we współpracy z Muzeum w Ostródzie)
- „Wielka wojna z Zakonem Krzyżackim 1409 – 1410”. Nowo otwarta wystawa w pawilonie muzealnym na Polach Grunwaldzkich. Towarzyszy jej pokaz uzbrojenia i elementów wyposażenia rycerstwa europejskiego z okresu bitwy, przygotowany we współpracy z Pracownią Zbrojmistra Sergieja Nurmatowa (Białoruś)
- „Krzyżacy. Film i legenda szczycieńskiego zamku”
- „Inspiracje 2010: „Barwy Grunwaldu i „Chopin” Malarstwo na jedwabiu.” (we współpracy z IS UWM w Olsztynie – wystawa zorganizowana w Galerii Zamek w Reszlu.

II. Wieczory zamkowe, odczyty, spotkania

- Przez okres roku kulturalnego 2009/2010 realizowano cykl odczytów „**Oni walczyli pod Grunwaldem**” W 2010 roku zorganizowano 6 spotkań.
- W Muzeum im. Johanna Gottfrieda Herdera w Morągu realizowany był cykl spotkań pn. „**Wieczory grunwaldzkie**”.
- W II kwartale br. Problematyce grunwaldzkiej poświęcone były wieczory zamkowe z cyklu „**Cavata na olsztyńskim zamku**”
- W ramach uroczystości jubileuszowych Muzeum Warmii i Mazur organizowało spotkania ze społecznością lokalną województwa warmińsko- mazurskiego, popularyzujące znaczenie bitwy pod Grunwaldem i realizację projektu „**Grunwald – zespół działań inwestycyjnych, remontowo-konserwatorskich i muzealnych**”. Spotkania odbyły się w Olsztynie, Morągu, Szczytnie i Mrągowie oraz na ogólnopolskiej konferencji muzealników w Kielcach.

III. Niedziele w Muzeum

W lipcu 2009 i 2010 Muzeum organizowało „Niedziele w Muzeum” pt. „**Którędy na Grunwald**”. Impreza poprzedziła główne uroczystości na polach grunwaldzkich

IV. Programy edukacyjne

Z myślą o młodzieży szkolnej przygotowane zastały specjalne interaktywne zajęcia edukacyjne „**Grunwald 1410**”.

V. Seminaria i sesje naukowe

- W dniu 7 maja br. odbyło się międzynarodowe seminarium naukowe, towarzyszące wystawie „**Monety z okresu bitwy pod Grunwaldem**”
- W dniach 12-14 października br. odbyła się międzynarodowa sesja „**Grunwald i muzea pobitewne w Europie**” Do udziału zaproszono 15 najważniejszych muzeów, funkcjonujących na polach i w miejscach, gdzie miały miejsce bitwy o znaczeniu europejskim, od starożytności po okres II wojny światowej. Podczas konferencji, z inicjatywy dyrektora Muzeum Warmii i Mazur zawiązana została **Europejska Sieć Muzeów Pobitewnych**.

We wrześniu 2010, na wniosek Muzeum Warmii i Mazur Prezydent Rzeczypospolitej wydał rozporządzenie o uznaniu Pól Grunwaldzkich za Pomnik Historii.

(Szczegółowe informacje o realizacji w/w oraz innych działań Muzeum z okazji jubileuszu bitwy pod Grunwaldem zawiera załącznik nr 1.)

W 2010 roku Muzeum Warmii i Mazur realizowało, oprócz inwestycji na Polach Grunwaldzkich, inne ważne projekty konserwatorskie i remontowe. Prace zostały skoncentrowane na zamkach w Olsztynie i Lidzbarku Warmińskim. Wiosną 2010 roku rozpoczęto i do końca roku poważnie zaawansowano realizację **programu konserwacji krużganków i polichromii na zamku w Lidzbarku Warmińskim**. Celem projektu jest rozpoznanie konserwatorskie obiektu, opracowanie koncepcji dalszego postępowania konserwatorskiego i wykonanie niektórych prac zabezpieczających.

Natomiast **na zamku w Olsztynie :**

-zakończono II etap prac związanych z wymianą i modernizacją instalacji elektrycznej, - poddano konserwacji więźbę dachową z XIV nad skrzydłem północnym oraz wymieniono dachówkę

-wykonano remont Sal Kopernikowskich (wymiana instalacji elektrycznej, malowanie ścian i sklepień, konserwacja podłóg, rozpoczęto wykonywanie schodów do średniowiecznych piwnic) Pomieszczenia **Biblioteki Muzeum Warmii i Mazur** przeszły w 2010 roku kapitalny remont. Wymieniono instalację elektryczną, wykładzinę podłogową, pomalowano wszystkie pomieszczenia magazynowe, pracownie i czytelnię. Zamontowano też nowe źródła światła.

Wykonano też remont **pracowni konserwacji zabytków archeologicznych** i wyposażoną ją w niezbędny sprzęt konserwatorski. Tym samym (po remoncie i wyposażeniu w 2009 roku Pracowni konserwacji dzieł sztuki) obie muzealne pracownie konserwatorskie są już wyposażone w nowoczesny sprzęt konserwatorski.

(Szczegółowe informacje dotyczące prac remontowo konserwatorskich w Muzeum i jego Oddziałach zawiera załącznik nr 1a)

A oto informacja dotycząca działalności statutowej Muzeum Warmii i Mazur w 2010 r.

Gromadzenie zbiorów

W Księdze Wpływu Muzealiów: zapisano 259 pozycji obejmujących:

- nabytki działów MWiM: 798 sztuk /24 zakupy/
- nabytki archeologiczne: 1686 szt.(oraz ułamki ceramiki)
- nabytki Domu Gazety Ol.: 107 sztuk /1 zakup. 106 darów/
- Depozyty Działu Archeologii : 2 pozycje: 102 szelągi krzyżackie
1 denar rzymski

W roku sprawozdawczym odbyły się 3 posiedzenia Komisji Zakupu Muzealiów. Komisja dokonała wyceny darów i przekazów jakie wpłynęły do muzeum i oddziałów. Ze względu na bardzo skromne środki na zakupy muzealiów do Muzeum pozyskano drogą kupna niewiele zabytków, mianowicie:

1. Akcesoria mody – 7 szt.
2. Akcesoria mody – 27 szt.
3. Ikona; Chrystus Chrystusa
4. Dokumenty dot. T. Stemplina-pracownika OZGR-raf – 7 szt.
5. Rycina: Widok miasta i zamku w Homburgu w Hesji, 1830
6. Akwaforta: Hamburg – widok starego centrum
7. Akwaforta: Główne Miasto w Gdańsku – widok Długiego Targu z ratuszem i Dworem Artusa, l. 20 XX w.
8. Akwaforta: Widok starej dzielnicy handlowej w Hamburgu
9. Romanas Borisowas: „Widok zamku olsztyńskiego”, 2009
10. dla muzeum w Mrągowie: 5 znaczków z okresu Plebiscytu z miejscowości Sensburg oraz magiel ręczny z tabliczką znamionową „Sensburg”
11. Dla Muzeum w Szczytnie: wiertarka kowalska stojąca, karta pocztowa „Ortelsburg Markt” i karta pocztowa „Ortelsburg” 1914

Do najciekawszych i najcenniejszych zakupów należą obiekty:

- *Danzig, Rathaus* – Gdańsk: widok Długiego Targu z ratuszem i Dworem Artusa, lata 20. XX w. (akwaforta 307x249 mm (pole ryciny)
- Widok starej dzielnicy portowej w Hamburgu (akwaforta 120x82 (pole ryciny)
- *Hamburg, Binnenalster* – Widok starego centrum Hamburga (akwaforta 132x179 (pole ryciny)
- Wenzel Hollar (1607–1677), Widok miasta i zamku Homburg (obecnie Bad Homburg vor der Höhe) w Hesji, 1620, kopia: Louis François Charles de Graimberg (1774–1864), druk w zakładzie Auberta w Paryżu, 1830 (akwaforta, akwatinta, rycina barwna; 370x490 (przedstawienie) .

Ogromny sukces odnosi realizowany przez Muzeum projekt p. „Kresowiaci na Warmii i Mazurach” Do kolekcji elektronicznej pozyskano łącznie 5960 skanów zdjęć, dokumentów i różnego rodzaju pamiątek. Do Archiwum Historii Mówionej wprowadzono 13 wywiadów, które pracownicy Muzeum przeprowadzili z Kresowiakami. Ponadto Pracownia Digitalizacji realizująca program „Kresowy” wykonała dla potrzeb Muzeum digitalizację ponad 1000 dokumentów, zdjęć i widokówek (z Działu Historii):

Znaczki pocztowe – 230

Widokówki/ Karty pocztowe – 9211

Negatywy – 103

Albumy – 3451

Do **zbiorów bibliotecznych** zakupiono 63 woluminy wzbogacające realizowany od lat profil zbiorów literatury fachowej. Niezwykle interesujące i cenne wydawnictwa (111 książek dotyczących Kresów Wschodnich) pozyskała Biblioteka Muzeum w darze od jednego z mieszkańców Warszawy

Niezwykle cenny jest też zespół przekazany przez darczyńcę z Olsztyna, tj: różne wydawnictwa z autografami, rękopisy oraz czasopisma (m.in. tygodnik „Praca” z lat 1898-1901) wydawane przez Marcina Biedermanna, który współpracował z Mazurską Partią Ludową. W 1905 roku finansował on „Gońca Mazurskiego” wyd. w Ostródzie. Finansował również akcję oświatową< zmierzającą do zakładania i rozbudowy bibliotek polskich na Mazurach.

Ogółem dary do zbiorów Biblioteki Muzeum to:

Druki zwarte	530 szt.
Czasopisma	75 szt.
Rękopisy	12 jedn. Inwentarzowych
CD	28 szt.

Opracowanie zbiorów

Zbiory Muzeum są sukcesywnie i na bieżąco opracowywane, uaktualnia się również karty katalogu naukowego o wyniki badań. Efekty pracy naukowo badawczej Muzeum są publikowane w wydawnictwach własnych i literaturze fachowej oraz wygłaszane na sympozjach, konferencjach itp. Wymienić tu można m.in.:

1. publikacje w wydawnictwach muzealnych

- G. Kobrzeńska-Sikorska, redakcja naukowa publikacji zbiorowej *Ikona. Sacrum i piękno*, Zeszyty Muzeum Warmii i Mazur 6, Olsztyn 2010.
- G. Kobrzeńska-Sikorska, *Początki badań, kolekcjonowania i konserwacji ikon w Rosji*, w: *Ikony. Sacrum i piękno*, Zeszyty Muzeum Warmii i Mazur 6, Olsztyn 2010 (artykuł)
- G. Kobrzeńska-Sikorska, *Ikona staroobrzędowa. Analiza pojęcia*, Rocznik Olsztyński, T. 19, Olsztyn 2010 (artykuł)
- Iwona B. Kluk, *Panorama Konstantynopola, RO XIX (mps)* – artykuł złożony do Rocznika Olsztyńskiego
- Andrzej Rzempełuch, *Kaplica zamkowa w Lidzbarku Warmińskim jako przestrzeń sakralna i miejsce fundacji artystycznych*, [w:] *Kaplica na zamku w Lidzbarku Warmińskim*, Olsztyn: Muzeum Warmii i Mazur 2010
- Iwona B. Kluk, *Obrazy w kaplicy zamkowej w Lidzbarku Warmińskim: Św. Jerzy przed cesarzem Dioklejanem – Mistyczne Zaślubiny św. Katarzyny Aleksandryjskiej – Ukrzyżowanie* [w:] *Kaplica na zamku w Lidzbarku Warmińskim*, Olsztyn: Muzeum Warmii i Mazur 2010
- Kinga Jackowska, *Korespondencja prywatna oficera II RP por. Juliana Balsa w zbiorach Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie*, „Rocznik Olsztyński”

1. W wydawnictwach obcych ukazały się m.in;

- G. Kобрzeniecka-Sikorska, Wprowadzenie, w: *Artyści olsztyńscy. Prace dyplomowe studentów Instytutu Sztuk Pięknych*, Olsztyn 2010.
- Mirosław J Hoffmann *Kamienne fallusy z IV-III wieku p.n.e. z Warmii i Mazur. Kontekst odkrycia i próby interpretacji*, (w:) *Kamienie w historii, kulturze i religii* (red. R. Klimek, S. Szczepański), Olsztyn 2010,
- Mirosław J Hoffmann *Ernst Petersen (1905-1944). Autor pierwszej monografii kultury pomorskiej*, (w:) *Między kulturą łżycką a kulturą pomorską* (red. M. Fudziński, H. Paner), Gdańsk 2010,
- Mirosław J Hoffmann *Podbój terytoriów pruskich przez zakon krzyżacki w XIII wieku*, (w:) *Wielkie wojny w Prusach*, Seria Militaria Prussica, Oficyna Wydawnicza „Retman”, Dąbrówno 2010,
- Iwona B. Kluk, *Pokrywy studzienek kanalizacyjnych – zabytek czy złom? Co zachowało się po przedwojennych odlewniach na terenie Lidzbarka Warmińskiego i Olsztyna*, [w:] *Dni Dziedzictwa Warmii VIII – „Zabytki na Warmii – od pomysłu do przemysłu”*, Starostwo Powiatowe w Lidzbarku Warmińskim 2010 r
- Iwona B. Kluk, *Portret. Modny czy tradycyjny?*. Informator o wystawie, Muzeum w Ostródzie 14 września – 15 listopada 2010, 35 s., 40 il.
- Kinga Jackowska, Pracownia Digitalizacji [Komunikat], „Kalendarz Olsztyński na rok 2011”, nr 13.

Pracownicy Muzeum brali udział w wielu konferencjach i sympozjach, również jako prelegenci i wykładowcy, m. in.

- Marian Szymkiewicz, Na XVIII Zjeździe Ornitologów Warmii i Mazur wykład pt. „Współczesne zagrożenia awifauny Warmii i Mazur”
- Marian Szymkiewicz, Na sympozjach poświęconych obszarom Natura 2000 trzy wykłady (prezentacje)
- Marian Szymkiewicz, Na konferencji zorganizowanej przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych i Uniwersytet Warmińsko-Mazurski wykład pt. „Zmiany i zagrożenia fauny byłego poligonu Muszaki na przestrzeni ostatnich 20 lat”.
- Jarosław Sobieraj Chronologia i zagadnienia rozwoju kultury ceramiki sznurowej w południowo-wschodniej strefie nadbałtyckiej, Seminarium prof. Jana Machnika (Igołomia 2-5 II 2010);
- Jarosław Sobieraj Kultura ceramiki sznurowej między Dolną Wisłą a Niemnem. Rzecz o pierwszych Indoeuropejczykach, kurhanowych grobowcach i pasterzach strefy leśnej, „Warsztaty Bałtyjskie” (Olsztyn, 18. III 2010);
- Jarosław Sobieraj Biokulturowe rubieże „ziem pruskich” doby schyłkowego neolitu i początków epoki brązu, międzynarodowa konferencja "Na rubieży kultur. Badania nad okresem neolitu i wczesnej epoki brązu w Polsce Północno - Wschodniej" (Supraśl 18-20 XI 2010).

Konserwacja muzealiów

W 2010 roku zakończony został drugi etap konserwacji ołtarzy w kaplicy zamkowej w Lidzbarku Warmińskim. W ubiegłym roku zajęto się ołtarzem głównym. Wykonano pełną konserwację snycerki, wykonano i wstawiono do ołtarza kopie obrazu znajdującego się dawniej w tym miejscu, wykonano rekonstrukcję witraża zwieńczającego ołtarz. Prace zakończono publikacją naukową omawiającą zrealizowane w ciągu ostatnich trzech lat prace w kaplicy.

Muzeum wykonuje wiele specjalistycznych zabiegów konserwatorskich w pracowniach akademickich, gdzie obiekty muzealne są konserwowane w ramach prac doktoranckich,

magisterskich i seminaryjnych pod okiem nauczycieli akademickich, wybitnych specjalistów dziedziny konserwacji dzieł sztuki. Tą drogą dawną świetność odzyskały m.in.:

1. Ikona – Widzenie św. Jana Lestwicznika, nr inw. I-116-OMO, konserwacja pełna, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie,
2. Ikona – Zejście Chrystusa do otchłani, nr inw. I-212-OMO, konserwacja pełna, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie,
3. Krzyż mosiężny, złożony od ikony Ukrzyżowania, nr inw. I-307-OMO, konserwacja pełna, Pracownia Konserwacji MWiM, *Portret Amalii Luizy Karoliny zu Dohna*, C.F. Wessel, r., 1766 r., nr inw. MNO 191 OMO – ZKMiRzP UMK Toruń
4. *Portret Marii Barbary von Brumsen, z domu von Tettau, primo voto von Rippen*, Malarz nieznany, 1733 r., nr inw. MNO 82 OMO – Marta Osesek pod kierunkiem dr hab. Dariusza Markowskiego, ZKMiRzP UMK Toruń
5. *Chrystus Ukrzyżowany*, Rytownik nieznany, pocz. XVIII w., nr inw. RN 35 OMO – Dorota Borowiec pod kierunkiem dr Elżbiety Szmit-Naud, ZKMiRzP UMK Toruń
6. *Portret księcia pruskiego Fryderyka Henryka Ludwika*, Malarz nieznany, 2. połowa XVIII w., nr inw. MNO 271 OMO – Monika Kwiatkowska pod kierunkiem dr hab. D. Markowskiego, ZKMiRzP UMK Toruń

Planową konserwację dzieł sztuki prowadzi również Dział Konserwacji Muzeum. Trzyosobowy zespół specjalistów, oprócz bieżących i interwencyjnych prac przy obiektach na salach ekspozycyjnych, przygotowaniu i demontażu wystaw konserwacji poddał również m.in.

1. *Relikwiarzyk*, nr inw. RN
2. *Portret Louise Christine zu Solms-Braunfels*, Gerard van Honthorst (1590–1656), ok. 1647, nr inw. MNO 133 OMO
3. *Samson*, Rzeźbiarz nieznany, nr inw. Sz.ś. 30 OMO
4. Srebrny okład ikony Chrystusa Pantokratora, nr inw. I-414-OMO, konserwacja pełna,
5. Srebrny okład ikony Św. Mikołaja, nr inw. I-192-OMO
6. Konserwacja 43 obiektów metalowych
7. Konserwacja fotografii Natalii LL „*Słowo*” **KZO/30/05** – 12 elementów. Prace obejmowały usunięcie nalotów organicznych.
8. zakończenie prac przy Epitafium nieznannej rodziny z Bartoszyc.
9. Monety– szelągi krzyżackie (XV w.)
10. Trzy bryty tkaniny z XIX w., pochodzącej z wcześniejszego wystroju kaplicy zamkowej (LW/1-3/OMO):
11. Kopia obrazu „*Bitwa pod Grunwaldem*” J. Matejki (lata 30-te XX w., własność Muzeum w Trokach na Litwie, wypożyczona na wystawę „*Grunwald w sztuce. Co po Matejce?*”).
12. Drewniany krzyż z Olsztyńskich Zakładów Graficznych
Kontynuowano sondażowe badania stratygrafii nawarstwień malarskich na tynkach wewnętrznych sal gotyckich i barokowych zamku w Olsztynie.

Ponadto w 2010 r. zakończono prace konserwatorskie przy eksponatach:

1. Ikona – Matka Boska Znamienie, nr inw. I-163-OMO, konserwacja pełna, Grażyna Dzisko-Wadas, koszt konserwacji: 717,90 zł. (całkowity koszt konserwacji 1.435,80, upust 50%)
2. Ikona – Ukrzyżowanie, nr inw. I-307-OMO, konserwacja pełna, Grażyna Dzisko-Wadas, koszt konserwacji 901,50 zł. (całkowity koszt konserwacji 1.803 zł., upust 50%)

Działalność wystawiennicza:

W 2010 r. Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie udostępniało zwiedzającym 56 wystaw w tym 32 nowo otwarte. czasowe
(Załącznik nr 2)

Warto przypomnieć, że wydarzeniem w marcu była uroczystość przeniesienia sarkofagu ze **szczątkami Mikołaja Kopernika** z olsztyńskiej katedry na olsztyński zamek. Uroczystość odbyła się 14 marca br., a od 15. sarkofag i ekspozycja biograficzna udostępniane były w sali biskupa Marcina Kromera w godzinach 10.00 – 16.00 (oprócz poniedziałków) W sali „Przy wieży” przygotowana została ekspozycja fotograficzna z uroczystości pogrzebowych w Toruniu.

Wydarzeniem kulturalnym o charakterze ponadregionalnym w lipcu było otwarcie wystawy „Malarstwo w kręgu Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie” Komisarzem ekspozycji był Prof. dr hab. Adam Myjak. Autorem aranżacji Andrzej Stroka. Pokazano 84 prace 25 autorów. W wernisażu uczestniczyło ok. 300 os., w tym 9 autorów.

Działalność naukowa:

W 2010 roku Muzeum zorganizowało dwie międzynarodowe konferencje naukowe:
Monety z okresu bitwy pod Grunwaldem

Grunwald i europejskie muzea pobitewne w Europie, (załącznik nr 3)

W czerwcu Muzeum Warmii i Mazur uczestniczyło w przygotowaniu i realizacji Polsko-niemieckiego sympozjum „Dobre praktyki i doświadczenia w organizacji profesjonalnego muzeum- uczymy się od najlepszych”, zorganizowanego przez Urząd Miasta Bartoszyce.

Pracownicy Muzeum przygotowali program merytoryczny ze strony polskiej i wygłosili referaty:

1. Aspekty prawne utworzenia i funkcjonowania muzeum
2. Gromadzenie zbiorów i kierunki rozwoju kolekcji muzealnych. Zasady wypożyczania eksponatów
3. Współczesne koncepcje kształtowania ekspozycji muzealnych
4. Gromadzenie, opracowanie i konserwacja zbiorów muzealnych
5. Współpraca z instytucjami, ośrodkami kultury, stowarzyszeniami i muzeami w zakresie działalności programowej Muzeum
6. Działalność promocyjna muzeum i jego znaczenie w rozwoju regionalnym - na przykładzie muzeum w Olsztynie
7. Edukacja dzieci i młodzieży w Muzeum

Działalność edukacyjna:

W roku 2010 w Muzeum Warmii i Mazur zrealizowano 930 zajęć edukacyjnych, w tym: 393 warsztaty i 537 lekcji muzealnych. W porównaniu z rokiem poprzednim przeprowadzono 115 zajęć więcej. Ogółem Muzeum w Olsztynie zwiedziło 469 grup dzieci i młodzieży, z czego 73% skorzystało z oferty edukacyjnej.

W ramach oferty edukacyjnej realizowany był wojewódzki etap konkursu „Moja Przygoda w Muzeum”. Wybrane prace zostały przesłane do Muzeum Okręgowego w Toruniu na konkurs o zasięgu międzynarodowym.

Muzeum Warmii i Mazur uczestniczyło w przygotowaniu i realizacji Międzygimnazjalnego Konkursu Wiedzy o Olsztynie *Znam moje miasto*

W okresach przedświątecznych zorganizowano kolejną edycję Warsztatów *Wielkanoc i Boże Narodzenie na Warmii i Mazurach*, Oferta została skierowana do grup przedszkolnych i szkół podstawowych (klas I-VI).

Zajęcia składały się z części teoretycznej, podczas której omawiano dawne zwyczaje i obrzędy na Warmii i Mazurach, oraz części warsztatowej, w której uczestnicy wykonywali tradycyjne ozdoby z tradycyjnych materiałów.

W warsztatach wzięły udział grupy ze szkół i przedszkoli województwa warmińsko – mazurskiego: min. z Olsztyna, Dobrego Miasta, Ostródy, Lidzbarka Warmińskiego, Szczytna, Morąga, Mrągowa, Działdowa.

Uwagę zwrócono również na przygotowanie programu edukacyjnego na okres zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży. Przygotowano scenariusze zajęć realizowanych w trakcie ferii zimowych: *Karnawał na Warmii i Mazurach* oraz *Rodzinne Ferie w Muzeum Warmii i Mazur*. Specjalne programy zajęć realizowane były w Domu „Gazety Olsztyńskiej” Muzeum Przyrody, Muzeum J. G. Herdera w Morągu, Muzeum w Mrągowie i Muzeum w Lidzbarku Warmińskim.

W 2010 r. realizowano bogatą ofertę upowszechniania dorobku naukowego Muzeum, adresowaną do różnych grup wiekowych.

Kontynuowane były cykle z lat poprzednich, które zyskały akceptację odbiorców i cieszą się rosnącym zainteresowaniem:, z tego odbyło się:

- 8 wykładów zamkowych z cyklu „Warsztaty Bałtyjskie”
- 9 wieczorów zamkowych z cyklu „Cavata na olsztyńskim zamku, czyli cymelium muzealne i koncert kameralny”
- 3 spotkania „Zachęta do sztuki” (ze Stow. ”Zachęta”)
- 2 wernisaże w „Galerii Jednego Obrazu”
- 6 otwartych „Niedziel w Muzeum”
- 6 wykładów z cyklu „Oni walczyli pod Grunwaldem”
- 6 „Wieczorów grunwaldzkich w Muzeum”
- 4 „Wieczory z filmem przyrodniczym”
- 5 „Spotkań z przyrodą”
- 3 spotkania z cyklu „Oko w Oko”
- 2 spotkania z cyklu „Europejskie tradycje kulinarne”
- 4 spotkania pn. „Olsztyński wehikuł czasu”

(Załącznik nr 4)

A oto przykładowe inne przedsięwzięcia zrealizowane w Muzeum w Olsztynie i w Oddziałach Muzeum:

1. Dnia 15 maja 2010 roku Muzeum Warmii i Mazur włączyło się w obchody **Międzynarodowej Nocy Muzeów**. W związku z eksponowaniem w murach olsztyńskiego zamku sarkofagu ze szczątkami Mikołaja Kopernika, impreza była związana z osobą wielkiego astronoma. Tytuł nocy „Mikołaj Kopernik na zamku w Olsztynie” nawiązywał do programu, który w całości poświęcony był Kopernikowi. W programie Nocy znalazły się m.in. wykłady:
  - a. dr Jacek Szubiakowski, O Koperniku i jego tablicy,
  - b. Paweł Błazewicz, Inkunabuły i stare druki – „niemi” świadkowie przełomu kopernikańskiego,
  - c. prof. dr hab. ks. Andrzej Kopiczko, Rękopisy Mikołaja Kopernika z zasobu Archiwum Archidiecezji Warmińskiej,
2. Wieczór zakończył się pokazem filmu *Tajemnica grobu Kopernika* w reżyserii Michała Juszcakiewicza.
3. W maju organizowany był **Weekend z Mikołajem Kopernikiem** (współorganizowany z Urzędem Miasta Olsztyn) Przygotowane atrakcje dotyczyły czasów, w których żył Kopernik, oraz życia samego astronoma. W ciągu tych dwóch dni przestrzeń zamku olsztyńskiego została wypełniona różnego rodzaju inscenizacjami (koncerty muzyki dawnej,

pokazy walk rycerskich, dawne tańce, prezentacja dawnych rzemiosł itp.). Pracownicy Muzeum przygotowali bogaty program o charakterze edukacyjno-rekreacyjnym, były to m.in.: wykłady (*Mikołaj Kopernik jako lekarz, Inkunabuły i stare druki – „niemi” świadkowie przełomu kopernikańskiego, Rękopisy Kopernika z zasobu Archiwum Archidiecezji Warmińskiej*), promocje książek (Kazimierz Schiling *Patrzac na niebo Kopernika*, ks. Jan Górny *Mikołaj Kopernik kanonik warmiński*), projekcja filmu *Tajemnica grobu Kopernika*) oraz warsztaty dla dzieci *Mikołaj Kopernik na zamku w Olsztynie*, bicie monety 1 Kopernik czy druk na zabytkowej prasie.

4. *Biesiada u księcia biskupa* – Muzeum Warmińskie w Lidzbarku Warmiński
5. II Dni Wileńskie na Mazurach *Byliśmy, jesteśmy, będziemy* Polska tradycja kulinarna
6. na Wileńszczyźnie – Muzeum Mazurskie w Szczytnie
7. Wieczór jazzowy – Muzeum Mazurskie w Szczytnie
8. XII Jarmark Mazurski – Muzeum Mazurskie w Szczytnie
9. Muzealna Noc z Herderem – Muzeum im. J.G. Herdera w Morągu
10. Wieczór zamkowy *Warzenie piwa i opowieść o zasadach piwnych* – Muzeum im. J. G. Herdera w Morągu
11. Doroczne spotkanie Darczyńców i Dobrodziejów Muzeum Mazurskiego, Muzeum Mazurskie w Szczytnie
12. Adwentowy wieczór, Muzeum im. J.G. Herdera w Morągu
13. Uroczyste wręczenie dyplomów *Mecenasi Muzeum Warmii i Mazur 2009*
14. *Koncert jubileuszowy zespołu ProForma 10 lat (bez zawieszenia)*
15. *Promocja książki – prof. Jan Sobczak Mikołaj II ostatni car Rosji*
16. *Uroczyste wyniesienie sarkofagu ze szczątkami Mikołaja Kopernika* Międzynarodowa (Załącznik nr 5)

Dla turystów i mieszkańców przygotowana została VII edycja Wakacyjnych Czwartków z Mikołajem Kopernikiem (sfinansowanych przez Urząd Miasta Olsztyn)

1. Mikołaj Kopernik - mieszkaniec zamku olsztyńskiego i administrator dóbr wspólnych kapituły warmińskiej
2. Mikołaj Kopernik jako wielki astronom
3. Mikołaj Kopernik obrońcą zamku
4. Mikołaj Kopernik lekarzem
5. Mikołaj Kopernik ekonomistą
6. Życie Mikołaja Kopernika

Wielką wagę przywiązuje się w Muzeum Warmii i Mazur do działalności promocyjnej i współpracy ze środkami masowego przekazu i komunikacji społecznej. W 2010 r. zorganizowano 4 otwarte konferencje prasowe, wielokrotnie były realizowane nagrania telewizyjne i wywiady radiowe poświęcone problematyce muzealnej i bieżącej działalności Muzeum. Przygotowano 91 zestawów tematycznych materiałów prasowych do wykorzystania przez dziennikarzy. W realizowanej VI edycji cyklu prasowego „Muzeum w Gazecie” ukazały się 43 prezentacje eksponatów.

W dziale zbiorów specjalnych Biblioteki Muzeum zewidencjonowano 581 wycinków prasowych

Promocji przedsięwzięć Muzeum służyły akcydensy, wydawane i kolportowane w miarę posiadanych środków:

- plakaty - 8 tematów
- afisze - 60 tematów
- ulotki - 7 tematów
- zaproszenia – 61 imprez

Program działalności Muzeum był drukowany kwartalnie i systematycznie kolportowany w punktach informacji kulturalnej i turystycznej, instytucjach kultury, bibliotekach, hotelach itp. Wydano 3 foldery wysoko nakładowe (Cavata na olsztyńskim zamku..., Od pomysłu do przemysłu, Monety z okresu bitwy pod Grunwaldem – w. polska, angielska, litewska)

Muzeum Warmii i Mazur zwiedziło w 2010 r. 143. 253 osoby. 66 % zwiedzających to dzieci i młodzież szkolna W 2010 roku Muzeum Warmii i Mazur oprowadzono 169 grup oraz Bezpłatnie przyjęto 38 grup w tym oprowadzono 15. (niepełnosprawni, powodzianie, Polonia).

Zatrudnienie na dzień 31.12.2010 r – w przeliczeniu na pełne etaty wynosi : 167,29
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przeliczeniu na 1 pełnozatrudnionego wynosi 2.412,89 (dwa tysiące czterysta dwanaście złotych 89/100)

Sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o dokumenty i dane posiadane przez jednostkę do dnia 07.02.2011 r